

СОВЕТ
НАБЕРЕЖНО-МОРКВАШСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЕРХНЕУСЛОНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЮГАРЫ ОСЛАН
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫҢ
ЯР БҮЕ МОРКВАШЫ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

Т. Набережные, 48, с. Набережные Морквашы,
423014

Краснокамск, ул. Красноярская, 48, Марксовский район,
423014

Тел. (8552) 30-1-48, факс (8552) 30-1-48.

РЕШЕНИЕ

13.03.2023

КАРАР

с. Набережные Морквашы

№ 31-192

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Яр Бүе Морквашы авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контроль турындагы нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Яр Бүе Морквашы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә,

Югары Ослан муниципаль районы
Яр Бүе Морквашы авыл жирлеге Советы
карап итте:

1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Яр Бүе Морквашы авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында нигезләмәне расларга (1 нче күшымта)
2. Яр Бүе Морквашы авыл жирлеге Советының 2021 елның 25 ноябреннән № 13-93каары белән расланган Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Яр Бүе Морквашы авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында нигезләмәне үз көчен югалткан дип танырга.
3. Әлеге каарарны Яр Бүе Морквашы авыл жирлегенең рәсми сайтында, Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматның рәсми порталында, Яр Бүе Морквашы авыл жирлегенең мәгълүмат стендларында урнаштырырга.
4. Әлеге каарарның үтәлешен тикшереп торуны Яр Бүе Морквашы авыл жирлегенең социаль-мәдәни, законлылык һәм хокук тәртибе буенча дайими комиссиясенә йөкләргә.

Совет рәисе,
ТР Югары Ослан муниципаль районы
Яр Бүе Морквашы авыл жирлеге башлыгы

И.Х.Гаязов

Татарстан Республикасы
Югары Ослан муниципаль
районының Яр Буе Морквашы
авыл жирлеге Советының
2023 елның 13 мартаңнан №
31-192 каарына
1 күшымта

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районның Яр Буе
Морквашы авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль
контроль турында
Нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Өлдөгө Нигезләмә Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районның Яр Буе Морквашы авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибен (алга таба - төзекләндерү өлкәсендә контроль) билгели.

1.2. Төзекләндерү өлкәсендә контроль предметы булып юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең, гражданнарның (алга таба - контрольдә тотыла торган затлар) Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районаны Яр Буе Морквашы авыл жирлеген төзекләндерү кагыйдәләрен (алга таба - төзекләндерү кагыйдәләрен), рөхсәт документларындагы таләпләрне, гамәлдәге законнар нигезендә үтәлергә тиешле документлар таләпләрен үтәү тора (алга таба - мәжбүри таләпләр), шулай ук контроль (кузәтчелек) чаралары нәтиҗәләре буенча кабул ителә торган каарларны үтәлеше тора.

1.3. Төзекләндерү өлкәсендә контроль Яр Буе Морквашы авыл жирлегенең Башкарма комитеты (алга таба - Башкарма комитет, жирлек) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

1.4. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле Башкарма комитетның вазыйфаи затлары - Башкарма комитет житәкчесе, шулай ук Башкарма комитет житәкчесе урынбасары (алга таба шулай ук - контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар). Башкарма комитетның күрсәтелгән вазыйфаи затларының вазыйфаи бурычларына аларның вазыйфаи инструкциясе нигезендә төзекләндерү өлкәсендә контроль вәкаләтләрен гамәлгә ашыру керә.

Төзекләндерү өлкәсендә контроль алып барырга вәкаләтле вазыйфаи затлар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» гы 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә хокуклы, бурычлы һәм жаваплы.

1.5. Төзекләндерү, профилактик чаралар, контроль чаралар оештыру һәм үткәру өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга бәйле мәнәсәбәтләргә карата «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.6. Башкарма комитет Төзекләндерү кагыйдәләренең түбәндәгеләрне үз эченә алган үтәлешен тикшереп тора:

- 1) янәшәдәге территорияләрне карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

2) элементларның һәм төзекләндерүү объектларын тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән таләпләр:

- халыкның азмобиљ төркемнәренең мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт объектларына ирекле керүене комачауламый торган киртәләр урнаштыру, халыкка социаль хезмәт күрсәту;

- торак булмаган биналарның, төзелмәләрнен, корылмаларның фасадларын, биналарның, корылмаларның башка стеналарын, шулай ук төзекләндерүнен һәм жәмәгать урыннарының башка элементларын карап тоту;

- инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәклө мәгълүматны үз эченә алган маҳсус тамгалар, язулар эчтәлеге буенча;

- Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында һәм Төзекләндерүү кагыйдәләрендә, муниципаль норматив хокукый актларда билгеләнгән жир эшләрен башкару тәртибенә туры китереп бирелә торган жир эшләрен гамәлгә ашыруға рәхсәт нигезендә жир эшләрен башкару;

- биналарга һәм аларга керү юлларына, шулай ук ишегалларына ирекле керүләрне тәэммин итү, жәяүлеләрнен һәм имин жәяүлеләр хәрәкәтенен куркынычсызылыгын тәэммин итү, инвалиларны һәм халыкның башка аз мобильле төркемнәрен дә кертеп, жир эшләрен гамәлгә ашыру чорында;

- Төзекләндерүү кагыйдәләре чикләнгән газонда яисә башка яшелләндерелгән, яисә рекреация территориясендә транспорт чарапары урнаштыруға юл куймау, шулай ук эксплуатацияләү, хезмәт күрсәту яисә ремонт вакытында гомуми файдаланудагы транспорт чарапары территорияләрен пычратуға юл куймау, йөклөр ташыганда яисә төзелеш мәйданнарыннан чыкканда (тент яисә яшеренү булмаганга күрә);

3) жирлек территориясен кышкы чорда жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән биналарның, корылмаларның түбәләрен кардан, наледидан һәм сосулкалардан чистарту чарапарын үткәруне дә кертеп;

4) карантин, агулы һәм чүп үләннәрен ачыклау, аларга каршы көрәш, аларны локальләштерүү, бетерү буенча мәжбүри таләпләрне кертеп, жәйге чорда жирлек территориясен жыештыру мәжбүри таләпләре;

5) янгынга каршы маҳсус режим гамәлдә булган чорда янгын куркынычсызылыгының өстәмә таләпләре;

6) гомуми файдаланудагы территорияләрдә жир асты коммуникацияләрен салу, яңадан урнаштыру, ремонтлау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

7) яшел үсентеләрне утырту, саклау һәм тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән кисү билеты нигезендә агачларны һәм куакларны бетерү (алу), кисү билеты нигезендә һәм (яки) агачларны һәм куакларны күчереп утырту рәхсәте буенча мәжбүри таләпләр, әгәр мондый документлар (кисү билеты, күчереп утырту рәхсәте) төзекләндерүү кагыйдәләре белән билгеләнгән очракларда бирелергә тиеш;

8) каты коммуналь калдыкларны туплау өчен мәжбүри таләпләр;

9) гомуми файдаланудагы территорияләрдә һәм Төзекләндерүү кагыйдәләрендә караплан башка территорияләрдә авыл хужалыгы хайваннарын һәм кошларын йөртергә ярамау турындагы мәжбүри таләпләр.

Башкарма комитет үз компетенцияләре чикләрендә тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан бирелгән мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турындагы курсәтмәләрнен үтәлешен тикшереп тора.

1.7. Әлеге Нигезләмәдә төзекләндерүү элементлары дигәндә декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайлапланмалар, яшелләндерүү элементлары, жиһазларның һәм бизәлешнең төрле төрләре, шул исәптән биналарның, төзелешләрнен, корылмаларның фасадлары, кече архитектура формалары, стационар булмаган

корылмалар, территорияне төзекләндерүнен состав өлеше буларак кулланыла торган мәгълүмати щитлар һәм курсәткечләр аңлашыла.

Әлеге Нигезләмәдә төзекләндеру объектлары дигәндә төрле функциональ билгеләнештәге территорияләр аңлашыла, аларда төзекләндерү эшчәнлеге алып барыла, шул исәптән:

1) планлаштыру структурасы элементлары (зоналар (массивлар), районнар (шул исәптән торак районнар, микрорайоннар, кварталлар, сәнәгать районнары), гражданнарның коммерциягә карамаган бакчачылық, яшелчәчелек берләшмәләре урнаштыру территорияләре);

2) урам-юл чөлтәре элементлары (аллеялар, бульварлар, магистральләр, тыкрыклар, мәйданнар, юллар, проспектлар, юл чатлары, тәшү, трактлар, тупиклар, урамнар, шоссе);

3) ишегалды территорияләре;

4) балалар һәм спорт мәйданчыклары;

5) хайваннарны йөртү өчен мәйданчыклар;

6) парковкалар (парковка урыннары);

7) парклар, скверлар, башка яшел зоналар;

8) техник һәм санитар-яклау зоналары;

Әлеге Нигезләмәдә киртәләүче җайланмалар дигәндә капкалар, калиткалар, шлагбаумнар аңлашыла, шул исәптән автомат рәвештә, һәм декоратив капкалар (коймалар).

1.8. Төзекләндеру өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда хәвеф-хәтәрләрне бәяләү һәм идарә итү системасы кулланылмый.

муниципаль контрольнең әлеге төрен гамәлгә ашырганда рискларны бәяләү һәм идарә итү системасы кулланылмый, барлық планнан тыш контроль (күзәтчелек) чараплар прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин.

2. Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зара) китерү куркынычын профилактикалау

2.1. Башкарма комитет төзекләндеру өлкәсендә, шул исәптән профилактик чараплар үткәрү юлы белән, контрольне гамәлгә ашыра.

2.2. Профилактик чараплар контролльдә тотыла торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне намуслы үтәүне стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яисә) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зара) китерергә сәләтле шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны юкка чыгару максатларында, һәм мәжбүри таләпләрне контролльдә тотыла торган затларга житкерыү, аларны үтәү ысууллары.

2.3. Төзекләндеру өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда зыян (зара) китерү куркынычын киметүгә юнәлдерелгән профилактик чараплар үткәрү контроль чарапларын үткәрүгә карата өстенлекле санала.

2.4. Профилактик чараплар Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән тәртиптә расланган закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зара) китерү куркынычын профилактикалау программасы нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук зыян китерү куркынычын профилактикалау программасында каралмаган профилактик чараплар да үткәрелергә мөмкин.

Профилактик чараплар уздырганда контроль объектларының законда саклана торган законга зыян (зара) китерү куркынычы яки мондый зыян (зара) китерү ачыктан-ачык янавы ачыкланган очракта, төзекләндеру өлкәсендә контрольне

гамәлгә ашыруға вәкаләтле вазыйфаи зат контроль чараларын үткөрү түрында қарар қабул итү өчен бу хакта мәгълүматны кичекмәстән башкарма комитет житәкчесенә жибәрә.

2.5. Төзекләндөрү өлкәсендә башкарма контроль башкарғанда түбәндәге профилактик чаралар төрлөре уздырыла ала:

1) мәгълүмат житкөрү;

2) консультацияләү;

2.6. Мәгълүматлаштыру мәжбүри таләплөрне үтәу мәсьәләләре буенча Башкарма комитет тарафыннан Югары Ослан муниципаль районның рәсми сайтында (жирлек бүлеге) «Интернет» мәгълүмати-телекоммуникацион чөлтәрендә (алга таба – районның рәсми сайты) контроль эшчәнлеккә багышланған маҳсус бүлектә (маҳсус бүлеккә керү районның рәсми сайтының төп (төп) битеннән башкарылырга тиеш), массакүләм мәгълүмат чараларында, дәүләт мәгълүмат системаларында (алар булғанда) һәм башка формаларда контрольдә тотылған затларның шәхси кабинетлары аша гамәлгә ашырылырга тиеш.

Башкарма комитет районның рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланған маҳсус бүлектә «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль түрында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 статьясындагы 3 өлешендә қаралған белешмәләрне урнаштырырга һәм аны актуаль хәлдә тотарға тиеш.

Башкарма комитет шулай ук халықка контроль объектларына куела торған мәжбүри таләплөр түрында гражданнарның җыелышларында һәм конференцияләрендә хәбәр итәргә хокуклы.

2.6. Контрольгә алынучы затларны консультацияләү тикшереп торуны башкарырга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан телефон аша, видео-конференц-элемтә аша, шәхси қабул итүдә йә профилактик чаралар, контроль чаралар үткөрү барышында гамәлгә ашырыла һәм 15 минуттан артмаска тиеш.

Гражданнарны шәхси қабул итү Башкарма комитет житәкчесе һәм (яисә) вазыйфаи зат тарафыннан үткөрелә, ул контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле. Қабул итү урыны, шулай ук қабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр түрында мәгълүмат районның рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланған маҳсус бүлектә урнаштырыла.

Түбәндәгә мәсьәләләр буенча консультация бирү телдән яисә язма рәвештә гамәлгә ашырыла:

1) төзекләндөрү өлкәсендә контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру;

2) өлөгө Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чараларны гамәлгә ашыру тәртибе;

3) тикшереп торуны гамәлгә ашыруға вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять белдерү тәртибе;

4) мәжбүри таләпләре булған норматив хокукый актлар (аларның аерым нигезләмәләре) түрүнде мәгълүмат алу, аларның үтәлешен бәяләү контроль чаралар қысаларында башкарма комитет тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Контроль астындагы затларны телдән консультацияләү шулай ук гражданнарның җыелышларында һәм конференцияләрендә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

2.7. Язма рәвештә консультация бирүне тикшереп торуны вәкаләтле вазыйфаи зат түбәндәгө очракларда гамәлгә ашыра:

1) контрольдә тотыла торған зат тарафыннан консультацияләү мәсьәләләре буенча язма җавап бирү түрүнде язма сорату бирелгән;

2) консультация вакытында бирелгән сорауларга телдән җавап бирү мөмкин түгел;

3) куелган сорауларга жавап мәгълүматны өстәмә соратып алуны таләп итә.

Консультацияләүне гамәлгә ашырганда, тикшереп торуны башкарырга вәкаләтле вазыйфаи зат Россия Федерациясе законнары нигезендә файдалану мөмкинлеге чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген сакларга тиеш.

Конкрет контроль чараны, вазыйфаи затларның контролльне гамәлгә ашыруға вәкаләтле каарларын һәм (яисә) гамәлләрен бәяләүне үз эченә алган мәгълүмат, контроль чараның башка катнашучылары, шулай ук экспертиза, сынаулар қысаларында уздырылган нәтижәләр бирелә алмый.

Тикшерүне башкарырга вәкаләтле мәгълүм вазыйфаи затка өверелгән мәгълүмат мәжбүри таләпләрне үтәу мәсьәләләре буенча контрольдә тотыла торган затны бәяләү максатларында башкарма комитет тарафыннан файдаланыла алмый.

Контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан консультацияләрне исәпкә алу журналы алып барыла.

Тикшерелә торган затларның һәм аларның вәкилләренең биш һәм аннан да күбрәк бертерлерәк мәрәҗәгатьләре башкарма комитетка кергән очракта, консультацияләү башкарма комитетының рәсми сайтында контроль әшчәнлеккә багышланган махсус бүлктә урнаштыру, башкарма комитет житәкчесе яки вазифаи зат тарафыннан имзаланган язма аңлатма бирү юлы белән гамәлгә ашырыла.

3. Контроль чарапарны һәм контроль гамәлләрне гамәлгә ашыру

3.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда башкарма комитет курсәтелгән чарапар қысаларында контроль чарапарның һәм контроль гамәлләренең түбәндәге төрләре үткәрелергә мөмкин:

1) контроль сатып алу (тикшерү, эксперимент юлы белән);

2) мониторинг сатып алу (тикшерү, сораштыру, эксперимент, инструменталь тикшерү, документларны теркәү, сынау, экспертиза ярдәмендә).

3) сайлап алу контроле (карау, язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, пробалар (үрнәкләр), инструменталь тикшерү, сынау, экспертиза ярдәмендә).

4) инспекция визиты (мәжбүри таләпләргә ярашлы рәвештә контрольдә тотылган затның (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерым структур бүлекчәләре) урнашкан урынында булырга тиешле документларны карау, сораштыру, таләпләр кую, язма аңлатмалар алу, инструменталь тикшерү аша);

5) рейд тикшерүе (тикшерү, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, пробаларны (үрнәктәрне), инструменталь тикшерүләр, сынаулар, экспертиза, эксперимент ярдәмендә);

6) документар тикшерү (язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, экспертиза ярдәмендә);

7) урынга барып тикшерү (тикшерү, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, пробалар (үрнәкләр), инструменталь тикшерү, сынау, экспертиза, эксперимент ярдәмендә).

3.2 Контрольләнүче зат белән үзара бәйләнешсез түбәндәге контроль (кузәтчелек) чарапар уздырыла (алга таба - үзара хезмәттәшлексез контроль (кузәтчелек) чарапар):

1) мәжбүри таләпләренең үтәлешен күзәту (территорияне төзекләндерү өлкәсендә контроль объектлары турындагы белешмәләрне, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында керә торган курсәткечләрне, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларында булган белешмәләрне, «Интернет» чөлтәрендәге курсәткечләрне, шулай ук фотога һәм кинога төшерү, видеога яздыру функцияләре булган хокук бозуларны теркәү техник чарапарының

автоматик режимда әшләүче белешмәләрдән файдаланып алынган белешмәләрне, тикшереп торучы затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларында булган белешмәләрне, башка гомум үтәүне күзәтү);

2) урынга барып тикшеру (тикшерү, пробалар (үрнәкләр), инструменталь тикшерү (видеоязмалар кулланып), сынау, экспертиза ярдәмендә).

3.3. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтүне һәм күчмә тикшерүне контрольдә тотыла торган затлардан башка Башкарма комитет үткәрә.

3.4. Планнан тыш контроль чаралар прокуратура органнары белән "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" Федераль законның 31.07.2020 ел N 248-ФЗ номерлы Федераль законның 66 статьясындагы З пункты нигезендә килештерелгәннән соң гына үткәрелә ала.

3.5. Контрольдәге затлар белән үзара хәzmәttәшлек итү белән уздырыла торган контроль чараларны үткәрү өчен тубәндәгеләр нигез булып тора:

1) гражданнарның һәм оешмаларның мәрәжәгатьләре (гаризалары), дәүләт хакимиите органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакуләм мәгълүмат чараларыннан мәгълүмат килгәндә, башкарма комитетта гражданнар һәм оешмаларның мәрәжәгатьләре (гаризалары) законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү турында белешмәләр булу, шулай ук контроль чараларны үткәрү нәтижәсендә, үзара хәzmәttәшлексез контроль чараларны да кертеп, шундый белешмәләрне алу;

2) Россия Федерациисе Президенты йәкләмәсе, Россия Федерациисе Хөкүмәтенең конкрет контрольдә тотыла торган затларга карата контроль чаралар уздыру турындағы йәкләмәсе;

3) законнарның үтәлешенә күзәтчелек итү, кеше һәм гражданның хокукларын һәм ирекләрен прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мәрәжәгатьләр буенча үтәу қысаларында контроль чара уздыру турында прокурор таләбе;

4) мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсәтмәне үтәу срокы тәмамлану - әгәр контрольдә торучы зат тарафыннан ача бирелгән күрсәтмәдә каралган документларны һәм белешмәләрне тапшырмаган очракларда яисә тапшырылган документлар һәм мәгълүматлар нигезендә мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турында күрсәтмәне үтәлеше турында нәтижә ясарга мөмкин түгел.

Планнан тыш контроль (кузәтчелек) чаралары, планнан тыш тикшерүләр шулай ук "Дәүләт контролен (кузәтчелеген), муниципаль контролыне оештыру һәм гамәлгә ашыру үзенчәлекләре турында" РФ Хөкүмәтенең 10.03.2022 ел N 336 номерлы карарының З пунктында күрсәтелгән нигезләр буенча да үткәрелергә мөмкин.

3.6. Контроль чаралар контрольдә тотыла торган зат белән хәzmәttәшлек иткәндә уздырыла, ул Башкарма комитетның контроль чараны уздыру турындағы күрсәтмәсе нигезендә уздырыла.

3.7. Башкарма комитетның закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү турындағы яисә зыян китерү куркынычы турындағы белешмәләр нигезендә контроль чара уздыру турында күрсәтмәсе кабул ителгән очракта, мондый күрсәтмә тәзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затның контроль чарасын уздыру турында дәлилләнгән күзаллавы нигезендә кабул ителә.

3.8. Тикшерелә торган затлар белән үзара хәzmәttәшлексез уздырыла торган контроль чаралар вәкаләтле затлар тарафыннан тикшереп торуны гамәлгә ашыру өчен вәкаләтле вәкилләр тарафыннан башкарма комитет житәкчесе йәкләмәсе нигезендә, башкарма комитетның эш планнарында булган биренмәр, шул исәптән

«Россия Федерациисенде дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очракларда үткәрелә.

3.9. Гражданнарга, юридик затларга һәм индивидуаль эшкуарларга карата контроль чарагалар «Россия Федерациисенде дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә вазыйфаи затлар тарафыннан тикшереп торуны вәкаләтле затлар тарафыннан үткәрелә.

3.10. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне оештырганда һәм гамәлгә ашырганда башкарма комитет әлеге документлар һәм (яисә) белешмәләр булган оешмалар карамагында булган башка органнардан яисә курсәтелгән органнардан ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, шул исәптән электрон рәвештә, түләүсез нигездә документлар һәм (яисә) белешмәләр ала. Курсәтелгән документлар һәм (яисә) белешмәләр исемлеге, аларны тапшыру тәртибе һәм сроклары Россия Федерациисе Хөкүмәтенен 2016 елның 19 апрелендәге 724-р номерлы боерыгы белән расланган документлар һәм (яисә) сорала торган һәм ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында дәүләт контроле (күзәтчелеге) органнары, жирле үзидарә органнары яки дәүләт органнары яки жирле үзидарә органнары карамагындагы оешмалар тарафыннан тикшерүләр оештырганда һәм уздырганда дәүләт контроле органнары, муниципаль контроль органнары яки жирле үзидарә органнары карамагындагы оешмалар тарафыннан соратып алына торган документлар һәм (яисә) белешмәләр булган документлар һәм (яисә) «Дәүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек турында» Россия Федерациисе Хөкүмәтенен 06.03.2021 ел № 338 карары белән расланган белешмәләр ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында бирелгән документлар һәм (яисә) курсәтелгән органнардан алынган белешмәләрне һәм (яисә) белешмәләр бири кагыйдәләре белән билгеләнгән.

3.11. Һичшиксеэ эшмәкәр, контрольдә тотылган затлар булган граждан һөжүм иткән очракта, башкарма комитеттә контроль чара уздырганда булу мәмкинлеге булмау турында мәгълүмат тапшырырга хокуклы, шуңа бәйле рәвештә контроль чараны үткәрү индивидуаль эшкуар, гражданинның Башкарма комитетында (әмма 20 көннән дә артык түгел) әлеге мөрәжәгатькә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәклө срокка күчерелә, бер үк вакытта тубәндәге шартларны үтәү керә:

1) контрольдә тотыла торган затның яисә аның вәкиленен булмавы, төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затның, контроль чарасын уздырганда мәжбүри таләпләрне үтәвен бәяләүгә комачауламый, контрольдә тотыла торган зат контроль чараны уздыру турында тиешенчә хәбәр итләнеше шарт белән;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) турыдан-туры куркыныч китерү яисә факта китерү билгеләре булмау;

3) контроль чараны үткәргендә контрольдә тотыла торган зат булмау (контрольдә тотыла торган зат авыруы, аның командировкасы һ.б.) өчен житди сәбәпләр булу.

3.12. Күчмә тикшерүне үткәрү срогы 10 эш көненнән артмаска тиеш.

Бер кече эшмәкәрлек субъектына карата күчмә тикшерү барышында хезмәттәшлек итүнен гомуми вакыты кече предприятие өчен 50 сәгатьтән һәм микропредприятие өчен 15 сәгатьтән артмаска тиеш.

Россия Федерациисенең берничә субъекты территориясенде үз эшчәнлеген гамәлгә ашыруучы оешмага карата күчмә тикшерү үткәрү срогы оешманың һәр

филиалы, вәкиллеге, аерымланган структур бүлекчәсе яисә житештеру объекты буенча аерым билгеләнә.

3.13. Контроль чарапар үткәрунен барлық очракларында контроль гамәлләрне башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар һәм контроль гамәлләрне башкаруга жәлеп итеп торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәүне (бозуны) дәлилләр өчен фотога төшү, аудио- һәм видеога язу, вазыйфаи затлар үткәргән контроль чараны уздыруга вәкаләтле геодезик һәм картометрик үлчәуләр кулланылырга мөмкин. Фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру, геодезик һәм картометрик үлчәуләр һәм әлеге максатлар өчен файдаланылган техник чарапар турында мәғълүмат контроль чара нәтижәләре буенча төзелә торган актта һәм контроль чара кысаларында үткәрелә торган контроль гамәл нәтижәләре буенча төзелә торган беркетмәдә чагыла.

3.14. Контроль чара нәтижәләренә контрольдә тотыла торган зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәүне бәяләү, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәту һәм (яисә) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган хәлне торғызу, вәкаләтле органнарга яисә вазыйфаи затларга җаваплылыкка жәлеп итү турындағы мәсъәләне карау һәм (яисә) башкарма комитетта «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындағы 2 өлешендә каралған чарапарны куллану өчен мәғълүмат жибәрү керә.

3.15. Контрольде зат белән үзара хәзмәттәшлекне құздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамлангач, контроль чара акты төзелә. Мондый чараны уздыру нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкландырылған очракта, актта нәкъ менә нинди мәжбүри таләп бозылған, нинди норматив хокуқый акт һәм аның структур берәмлеге билгеләнгән, дип күрсәтелә. Ачыкландырылған хокук бозулар бетерелгән очракта, актта контроль чарасын үткәрү тәмамланғанчы, аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләре булған документлар, башка материаллар актка беркетелергә тиеш. Контроль чара уздырганда тутырылған тикшеру көгазыләре актка теркәлә.

Актны рәсмиләштерү Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән очракта, мондый чараны уздыру тәмамланған көнне контроль чараны уздыру урынында башкарыла.

Прокуратура органнары тарафыннан килештерелгән контроль чара акты контроль (кузәтчелек) чарапарының Бердәм реестры аша турыдан-туры аны рәсмиләштергәннән соң прокуратура органнарына жибәрелә.

3.16. Контроль чарапар турында мәғълүмат контроль (кузәтчелек) чарапарының бердәм реестрында урнаштырыла.

3.17. Контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан қылыша торган, контроль (кузәтчелек) чарапарының бердәм реестрында күрсәтелгән гамәлләр һәм карапар түрүнде белешмәләр урнаштыру, шулай ук аларны контрольдә тотыла торган затларга дәүләт һәм муниципаль хәзмәтләр күрсәту һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләрне башкару өчен электрон рәвештә кулланыла торган мәғълүмати системаларның мәғълүмати-технологик хәзмәттәшлекен тәэмин итә торган инфраструктура ярдәмендә житкерү, шул исәптән «Бердәм дәүләт һәм муниципаль хәзмәтләр (функцияләр) порталы» федераль дәүләт мәғълүмат системасы аша (алга таба - дәүләт һәм муниципаль хәзмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яисә) региональ дәүләт һәм муниципаль хәзмәтләр порталы аша житкерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

Контрольләшүче зат булған эшкуарлық эшчәнлеген гамәлгә ашырмаган граждан контроль астындағы затның электрон почтасы адресына документлар алу кирәклеге

турында хәбәрнамә юллаган очракта яисә башкарма комитетның контролъдә тотыла торган затның электрон почтасы адресы түрүнде белешмәләр булмаса һәм аңа документларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша электрон рәвештә юллау мөмкинлеге (әгәр затның бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәлү процедурасын узу тәмамланмаган очракта) юлы белән тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан башкарылган эшләр түрүнде хәбәр итә. Курсәтелгән граждан документларны кәгазь чыганакта жибәрергә хокуклы.

Контрольдә торучы затка контролъне, гамәлләрне һәм кабул ителә торган карапларны гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затлар түрүнде хәбәр итү, документлар һәм белешмәләр жибәрү, шул исәптән кәгазь чыганакта, контролъдә тотыла торган затка электрон рәвештә мәгълүмат бирү мөмкин булмаган очракта яисә соратып алына торган заттан соратып алына торган затка мәгълүмат бирү мөмкин булмаган очракта, гамәлгә ашырылырга мөмкин.

3.18. Тикшеренү чарасын үткәргәндә мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр контроль (күзәтчелек) чарапларының бердәм реестрына кертелә. Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи зат мәжбүри таләпләрне үтәү буенча тәкъдимнәр бирергә, закон саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чараплар үткәрергә хокуклы.

3.19. Мәжбүри таләпләрне бозуларның контролънча ачыкланмаган очракта, ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр контроль (тишереп торырга вәкаләтле вазыйфаи зат) ачыкланган очракта түбәндәгеләр тиеш:

1) контролъдә тотыла торган затка, аларны бетерүнен тиешле срокларын курсәтеп һәм (яисә) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау чарапларын уздыру түрүнде ачыкланган хокук бозуларны бетерү түрүнде курсәтмә бирергә;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүне булдырмау яисә аны туктату буенча һәм гражданнарны, оешмаларны законга саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы булу түрүнде һәм аны булдырмау ысуллары хакында мәгълүматның теләсә нинди мөмкин ысулы белән аларга житкерү буенча Россия Федерациясе законнарында карапланча ачыкланган очракта яисә ысулларында мәгълүматның теләсә нинди мөмкин ысулы белән аларга житкерү буенча Россия Федерациясе законнарында карапланча ачыкланган очракта яисә мондый зыян (зарар) китерелгән очракта, аны булдырмау ысуллары түрүнде мәгълүмат житкерергә;

3) контролънча ачыкланган очракта яисә административ хокук бозу ачыкланганда тиешле мәгълүматның компетенциясе нигезендә дәүләт органына жибәрергә яисә тиешле вәкаләтләр булганда гаепле затларны законда билгеләнгән җаваплылыкка жәлеп итү чарапларын күрергә;

4) мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерүнен, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтүнен, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерергә мөмкин булган зыянны булдырмый калуны тикшереп торуны гамәлгә ашыру чарапларын, курсәтмәне мәжбүри үтәүнен таләп итеп судка мөрәжәгать иткәнчегә кадәр, курсәтмәне мәжбүри үтәүнен тәэмин итү буенча билгеләнгән вакытта, әгәр мондый чара законнарда карапланча булса;

5) мәжбүри таләпләрне үтәу, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар уздыру буенча тәкъдимнәр бирү түрындагы мәсьәләне каарга.

6) контроль (кузәтчелек) чарасы барышында тормыш һәм сәламәтлеккә авыр зыян китерү куркынычы тудыручи хокук бозулар, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу, ил оборонасына һәм дәүләт иминлегенә зыян китерү очраклары ачыкланган очракта гына контрольдә тотылган кешегә ачыкланган хокук бозуларны бетерү түрүнде курсәтмә бирелә.

Контроль (кузәтчелек) чараларын уздыру йомгаклары буенча курсәтмәне контрольдә тотыла торган зат белән үзара хәzməttәшлексез бирү рөхсәт ителми.

3.20. Тикшереп торуны гамәлгә ашыручи вазыйфаи затлар төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда федераль башкарма хакимият органнары һәм аларның территориаль органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимиите органнары, жиrtle үзидарә органнары, хокук саклау органнары, оешмалар һәм гражданнар белән билгеләнгән тәртиптә эш итәләр.

Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль чара уздыру барышында закон таләпләрен бозу ачыкланган очракта, Россия Федерациясе законнарында административ һәм башка җаваплылык каралган, контроль чара актында ачыкланган хокук бозу билгеләре булу түрүнде мәгълүмат курсәтелә. Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затлар курсәтелгән актының күчермәсен тиешле җаваплылыкка тартырга вәкаләтле хакимият органына юллый.

3.21. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда шикаятыләр бирүнен судка кадәрге тәртибе кулланылмый.

4. Төзекләндерү өлкәсендә контрольнең төп курсәткечләре һәм аларның максатчан курсәткечләре

4.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруның нәтиҗәлелеген һәм эффектлылыгын бәяләү «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль түрүнда» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 30 статьясы нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.2. Контроль төренен төп курсәткечләре һәм аларның максатчан курсәткечләре, төзекләндерү өлкәсендә контроль өчен индикатив курсәткечләр жиirlек Советы тарафыннан раслана.

Төзекләндеру өлкәсендә
муниципаль контроль
турындағы нигезләмәгә
1 күшымта

ТӨП КҮРСӘТКЕЧЛӘР
төзекләндеру өлкәсендә муниципаль контроль өлкәсендә һәм аларның
максатчан күрсәткечләре, индикатив күрсәткечләр

1. Төзекләндеру өлкәсендә муниципаль контроль өлкәсендә төп күрсәткечләр һәм аларның максатчан күрсәткечләре:

Төп күрсәткечләр	Максатчан мәгънәләр (%)
мәжбүри таләпләрне бозуның ачыкланган саныннан юкка чыгарылган очраклары өлеши	70-80
Контроль органнарың һәм (яисә) аның вазыйфаи затларының контроль чаралар үткәргендә гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата алынган шикаятыләрнең гомуми саныннан контроль чаралар уздырганда нигезләнгән шикаятыләр өлеши	0
Нәтиҗәләр буенча кабул ителгән каарлар өлеши суд тарафыннан юкка чыгарылган контроль чаралар, каарларның гомуми саныннан	0

2. Төзекләндеру өлкәсендә муниципаль контроль өлкәсендә индивидуаль күрсәткечләр: Федераль дәүләт контроленең (күзәтчелегенең) индикатив күрсәткечләре исемлеге

- 1) хисап чорында уздырылган планлы контроль (күзәтчелек) чаралары саны;
- 2) хисап чорында уздырылган планнан тыш контроль (күзәтчелек) чаралары саны;
- 3) мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга контроль объектының туры килүен ачыклау яисә контроль объектының мондый параметрлардан, хисап чорыннан читкә тайпылуды нигезендә хисап чорында үткәрелгән планнан тыш контроль (күзәтчелек) чаралары саны;
- 4) хисап чорында үткәрелгән үзара хәzmәttәшлек белән контроль (күзәтчелек) чараларының гомуми саны;
- 5) хисап чорында үткәрелгән һәр КНМ тәре буенча үзара хәzmәttәшлек белән контроль (күзәтчелек) чаралары саны;

- 6) хисап чорында дистанцион хезмәттәшлек чарапарын кулланып үткәрелгән контроль (кузәтчелек) чарапары саны;
- 7) хисап чорында үткәрелгән мәжбүри профилактик визитлар саны;
- 8) хисап чорында игълан ителгән мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтүләр саны;
- 9) хисап чорында мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкланган контроль (кузәтчелек) чарапары саны;
- 10) хисап чорында административ хокук бозулар турында эшләр кузгатылган контроль (кузәтчелек) чарапары саны;
- 11) контроль (кузәтчелек) чарапары нәтижәләре буенча хисап чорына салынган административ штрафлар суммасы;
- 12) контроль (кузәтчелек) чарапарын үткәруне килештерү турында прокуратура органнарына хисап чорына җибәрелгән гаризалар саны;
- 13) прокуратура органнарына хисап чорын килештерүдән баш тарткан контроль (кузәтчелек) чарапарын үткәруне килештерү турында гаризалар саны;
- 14) хисап чоры ахырына контрольнәң исәпкә алынган объектларының гомуми саны;
- 15) хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән контроль объектларының һәркайсы хәвеф-хәтәр категориясе буенча хисап чоры ахырына кертелсә;
- 16) хисап чоры ахырына контрольдә тотылучы затларның саны;
- 17) хисап чорында контроль (кузәтчелек) чарапары уздырылган исәпкә алынучы контролльдә тотучы затлар саны;
- 18) хисап чорында судка кадәр тәртиптә контролльдә тотылучы затлар тарафыннан бирелгән шикаятыләрнәң гомуми саны;
- 19) контроль (кузәтчелек) органы хисап чорында карау срокын бозган шикаятыләр саны;
- 20) тикшерү нәтижәләре буенча контроль (кузәтчелек) органы карапын тұлышынча йә өлешиб юкка чыгару турында яки контроль (кузәтчелек) органнары вазыйфаи затларының гамәлләрен (гамәл кылмавын) хисап чорында гамәлгә яраксыз дип тану турында карап кабул ителгән судка кадәр тәртиптә контролльдә торучы затлар тарафыннан бирелгән шикаятыләр саны;
- 21) хисап чорында контролльдә торучы затлар тарафыннан суд тәртибендә җибәрелгән контроль (кузәтчелек) органнары вазыйфаи затларының каарларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) дәгъва белдерү турында дәгъвалар саны;
- 22) контролльдә тотыла торган затлар тарафыннан хисап чорында игълан ителгән таләпләрне канәгатыләндерү турында карап кабул ителгән суд тәртибендә җибәрелгән контроль (кузәтчелек) органнары вазыйфаи затларының каарларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) дәгъва белдерү турында дәгъвалар саны;
- 23) хисап чорында дәүләт контролен (кузәтчелеген) оештыруга һәм гамәлгә ашыруга таләпләрне тупас бозып үткәрелгән һәм аларның нәтижәләре дөрес түгел дип табылған һәм (яисә) юкка чыгарылған контроль (кузәтчелек) чарапары саны.